

***ZAŁOŻENIA
POLITYKI TERYTORIALNEJ
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
NA LATA 2014 - 2020***

Uchwała Zarządu Województwa
nr 43/1605/13 z dnia 30.10.2013

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+

POLITYKA TERYTORIALNA JAKO INSTRUMENT REALIZACJI USTALEŃ STRATEGII

Polityka terytorialna to różnicowanie działań wobec różnych obszarów – adekwatnie do ich roli i znaczenia w systemie osadniczym

W województwie kujawsko- pomorskim polityka terytorialna będzie prowadzona **na czterech poziomach** - dla których będzie się odbywał proces jej planowania i wdrażania:

Poziom metropolitalny – obejmuje miasta Bydgoszcz i Toruń oraz ich obszary funkcjonalne

Poziom regionalny i subregionalny – obejmuje miasta Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z ich obszarami funkcjonalnymi

Poziom ponadlokalny – obejmuje miasta powiatowe i ich obszary funkcjonalne.

Poziom lokalny – rozwój w ramach idei rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lokalną (RLKS). Poziom ten będzie obejmował gminy wiejskie oraz miasta nie będące stolicami powiatów (lokalne centra rozwoju)

ZAŁOŻENIA

- Wymiar terytorialny RPO i SRW, łącznik z PZPW
- Zintegrowane podejście do planowania rozwoju regionalnego i lokalnego
- Dopasowanie mechanizmów finansowych i zakresów tematycznych wsparcia
- **Uwzględnienie specyfiki poszczególnych obszarów, ich powiązań funkcjonalno-przestrzennych**
- Wydobywanie endogenicznych czynników rozwoju
- Kreowanie nowych form współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego

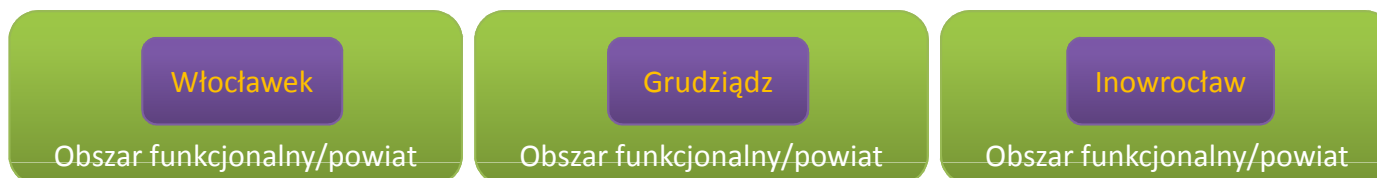

CZTERY POZIOMY POLITYKI TERYTORIALNEJ

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne – poziom wojewódzki (obligatoryjny)

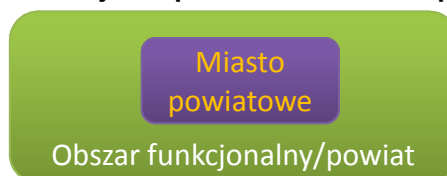

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne – poziom regionalny/subregionalny (nieobligatoryjny)

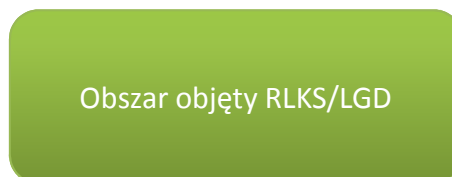

Poziom ponadlokalny (powiatowy) (nieobligatoryjny)

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego

Poziom lokalny – Obszar Lokalnej Aktywności (nieobligatoryjny)

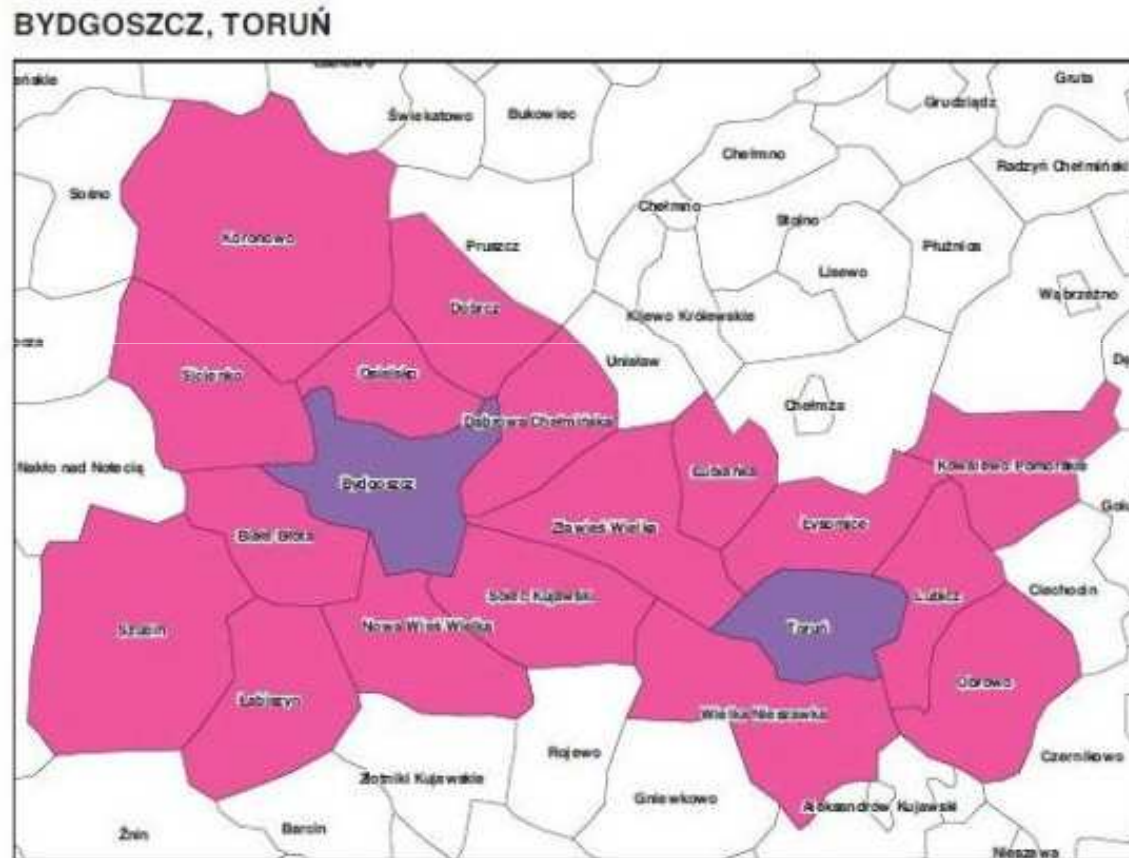

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+

POZIOM WOJEWÓDZKI ZIT

Obszar ZIT Wojewódzkiego w oparciu o *Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich*

POZIOM WOJEWÓDZKI ZIT

- Inicjatorem działań są Prezydenci Miast, koordynatorem działań jest Marszałek Województwa
- Tworzony jest zgodnie z założeniami organizacji i funkcjonowania ZIT określonymi w wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego – **lipiec 2013**
- Forma organizacyjno-prawna ZIT musi odpowiadać przyjętym założeniom – **wytyczne / rekomendacje MRR - porozumienie** jako forma organizacyjna dla Związku ZIT
- Poziom decentralizacji zadań oraz kompetencji będzie wynikiem porozumienia pomiędzy Związkiem ZIT a Instytucją Zarządzającą RPO (IZ) – **wytyczne MRR (strategia dla obszaru - Związek ZIT odpowiada za wskazanie projektów do dofinansowania - wybór projektów)**

poziom ZIT regionalny i subregionalny

obejmuje miasta Włocławek, Grudziądz i Inowrocław z ich obszarami funkcjonalnymi (podstawą wyznaczenia jest powiat) – sugeruje się wyznaczenie Związku ZIT w odniesieniu do rzeczywistych powiązań funkcjonalnych miasta z jego otoczeniem

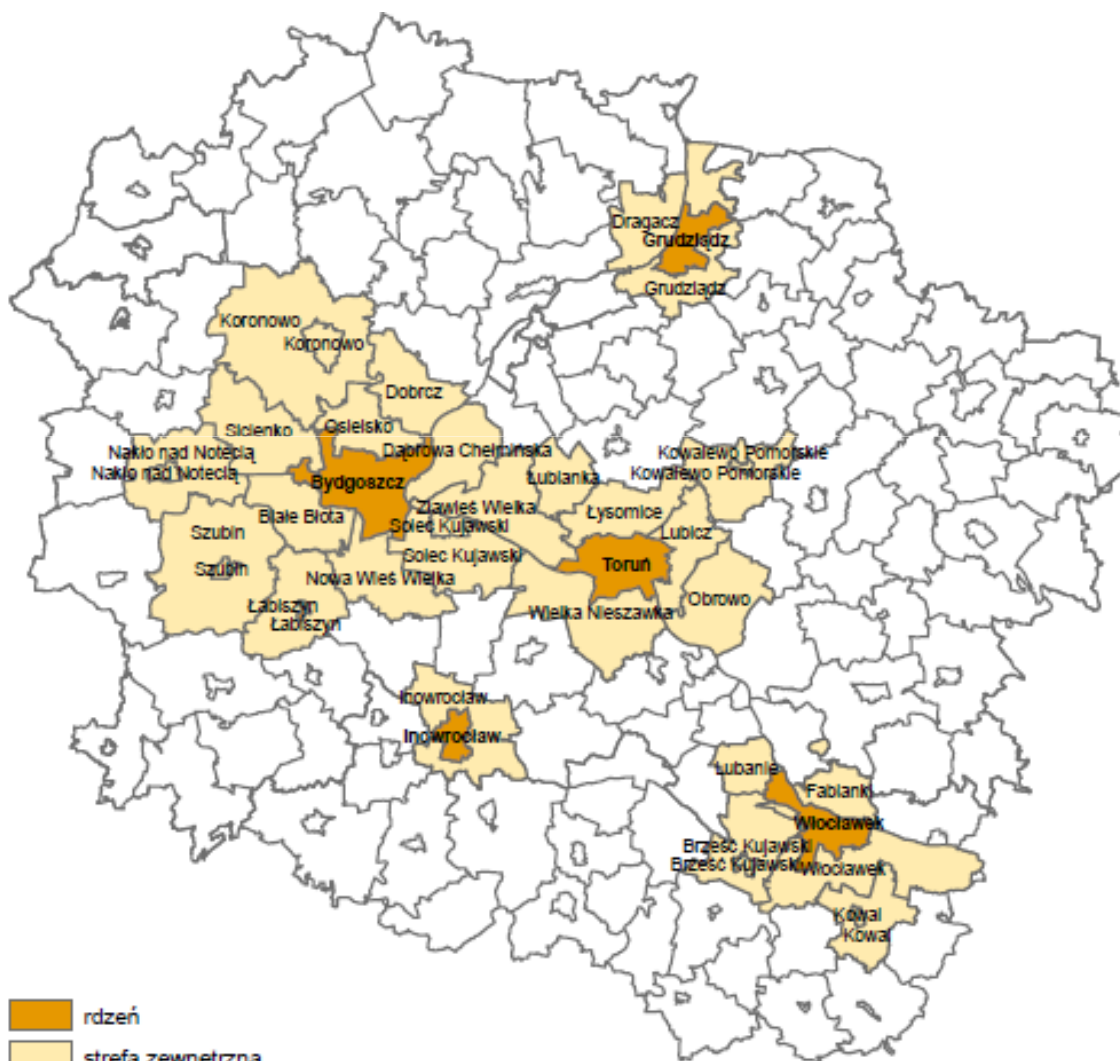
poziom ZIT regionalny i subregionalny

- Może zostać utworzony z inicjatywy samorządów miast Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia, które zawierają porozumienia z jednostkami samorządów terytorialnych funkcjonujących w obszarze ich powiatów ziemskich
- **Utworzenie i funkcjonowanie jest zgodne z wytycznymi MRR w odniesieniu do funkcjonowania ZIT Wojewódzkiego**
- Delimitacja - przyjmuje się, że podstawowym terenem działania ewentualnego ZIT Regionalnego/Subregionalnego byłby powiat, jednak optymalnym rozwiązaniem jest wskazanie obszaru miasta z jego otoczeniem funkcjonalnym.
- Forma organizacyjno-prawna ZIT musi odpowiadać przyjętym założeniom – **wytyczne MRR - porozumienie** jako forma organizacyjna dla Związku ZIT
- Poziom decentralizacji zadań oraz kompetencji będzie wynikiem porozumienia pomiędzy Związkiem ZIT a Instytucją Zarządzającą RPO (IZ) – **wytyczne MRR (strategia dla obszaru - **Związek ZIT odpowiada za wskazanie projektów do dofinansowania - wybór projektów****)

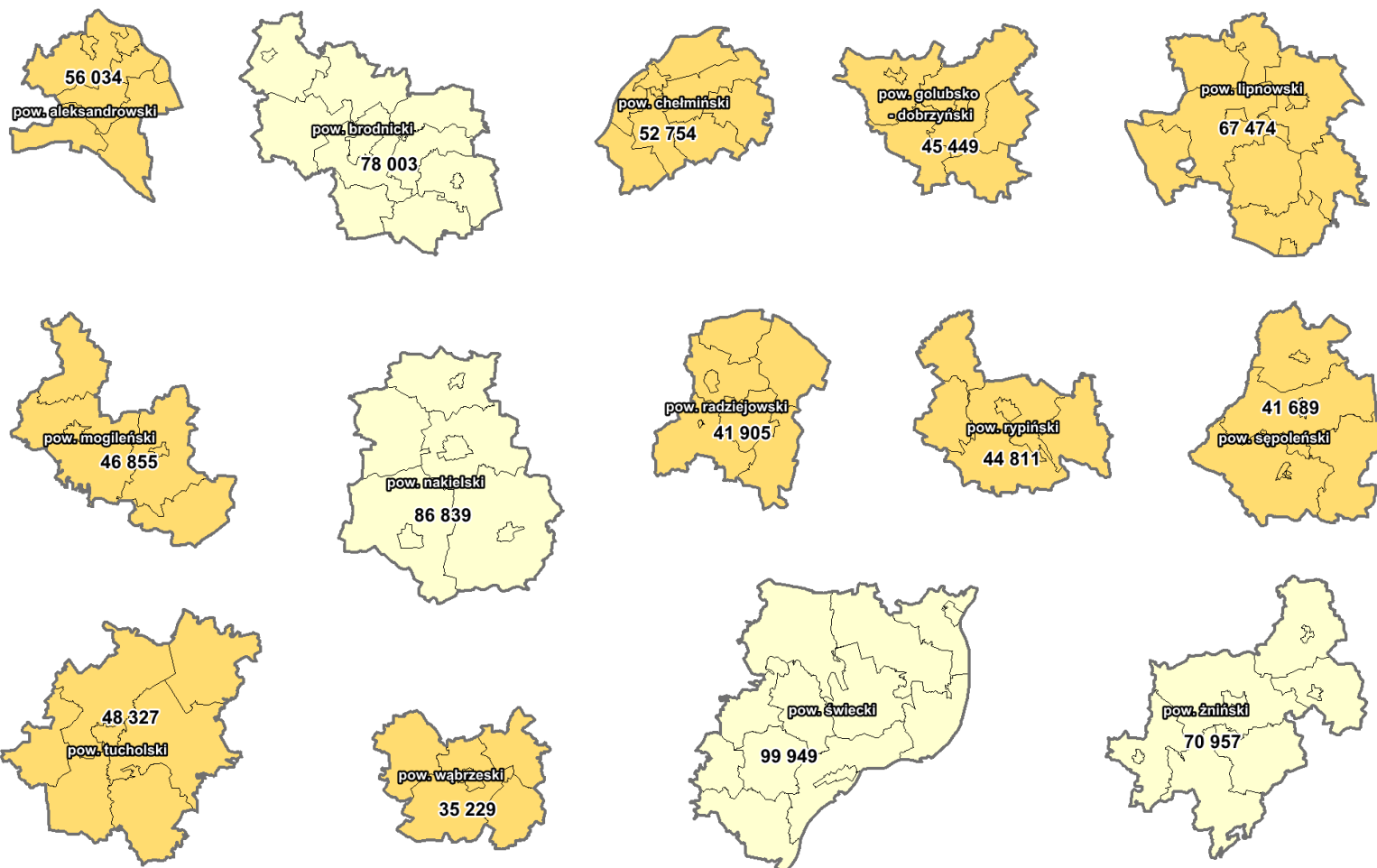
Przykład delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych wybranych miast województwa wg GUS

poziom ponadlokalny (powiatowy)

obejmuje powiaty: aleksandrowski, brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, lipnowski, mogileński, nakielski, radziejowski, rypiński, sępoleński, świecki, tucholski, wąbrzeski, żniński, toruński, bydgoski, włocławski, grudziądzki, inowrocławski

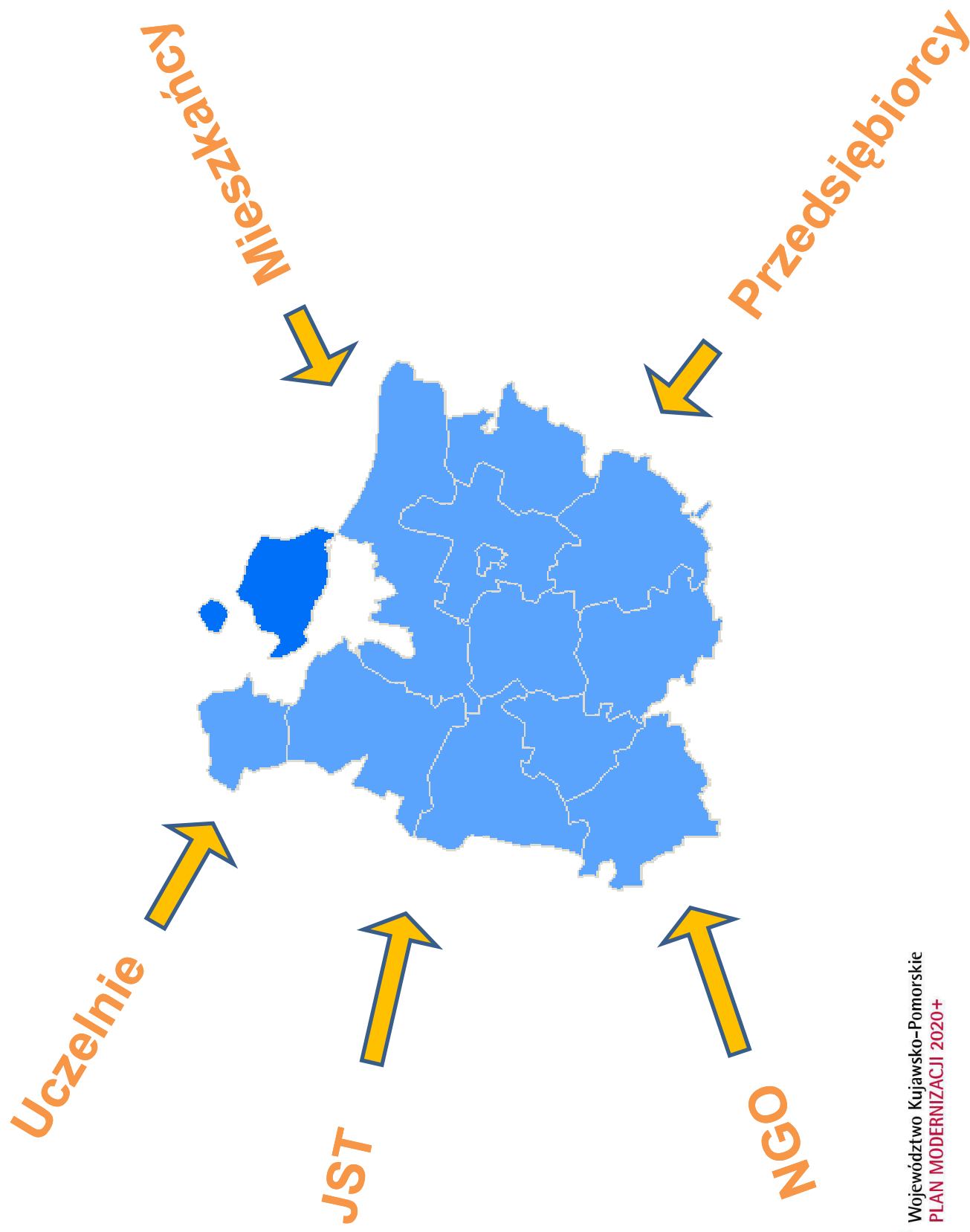

poziom ponadlokalny (powiatowy)

- rozumiany jako Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego, **który powinien obejmować swym zasięgiem każdorazowo jeden powiat**
- **Inicjatorem i koordynatorem przedsięwzięć na tym obszarze jest Starosta Powiatowy**, który podejmuje działania na rzecz stworzenia warunków dla współpracy w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego
- Współdziałanie Starostwa Powiatowego, pozostałych jednostek terytorialnych oraz partnerów społeczno-gospodarczych z obszaru powiatu odbywa się **w ramach porozumienia**, którego sygnatariuszami są przedstawiciele powiatu oraz poszczególnych miast i gmin
- **Powołany zostanie Komitet Monitorujący**, w skład którego wejdą przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego będących sygnatariuszami porozumienia o współpracy oraz przedstawiciel Instytucji Zarządzającej RPO
- **Zasada opracowania strategii i dokonania wyboru projektów**

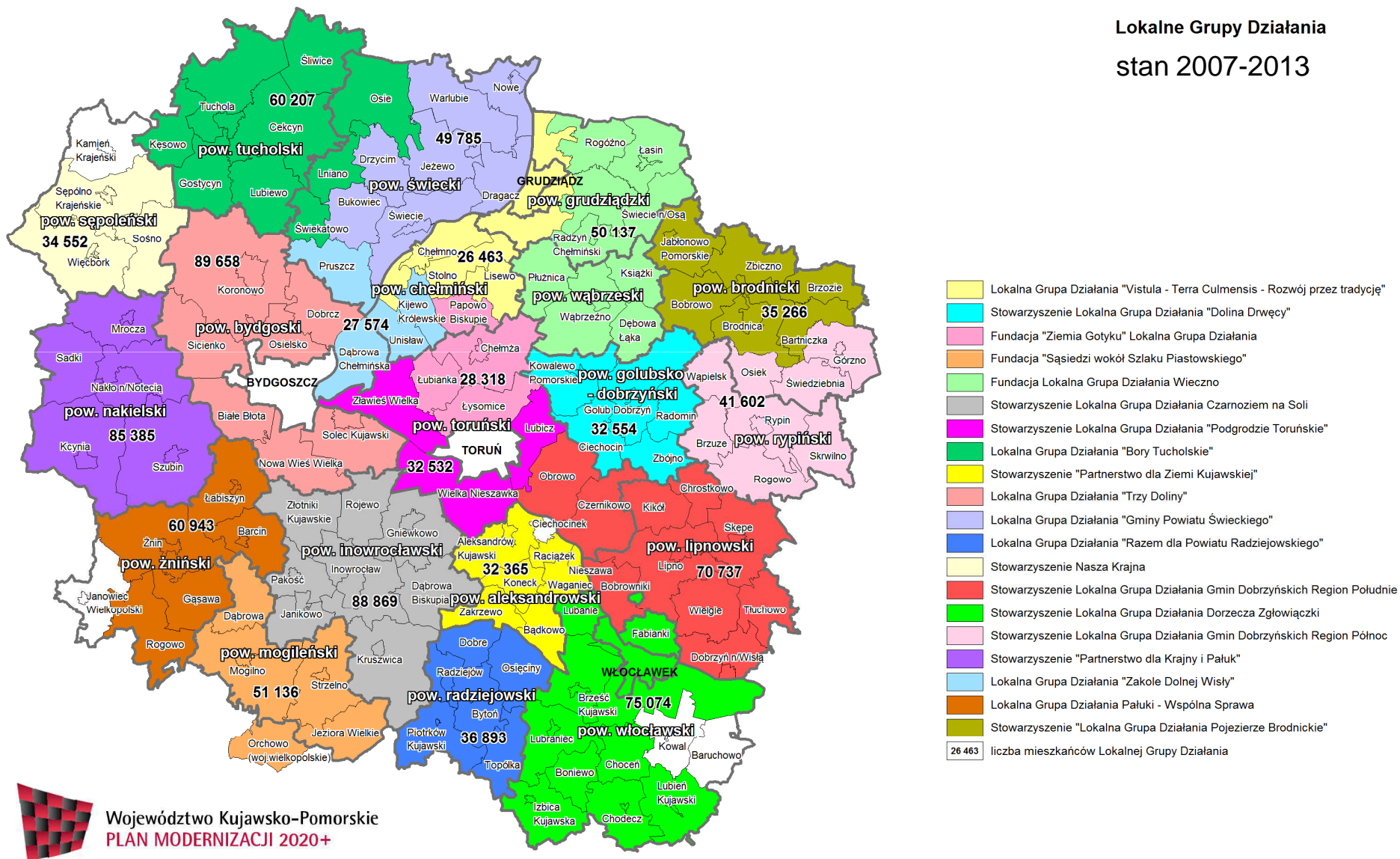

**poziom lokalny
(instrument Rozwój Lokalny
Kierowany przez Społeczność)**

stan 2007-2013

poziom lokalny (instrument RLKS)

- określony jako Obszar Lokalnej Aktywności, - działa w oparciu o zasadę RLKS – szczegółowe wytyczne w opracowaniu MRR – **obecnie zasady określono wstępnie na poziomie projektu Umowy Partnerskiej,**
- **powstaje z inicjatywy partnerów społeczno-gospodarczych oraz mieszkańców, samorządów lokalnych;** w tym celu tworzy się Grupa Inicjatywna określająca strukturę, zasięg oraz kierunki działania. W pracach Grupy Inicjatywnej uczestniczy przedstawiciel IZ,
- **może działać na obszarze objętym innym poziomem realizacji polityki terytorialnej (ustalenia na tym poziomie muszą wpisywać się w ustalenia strategii dla pozostałych poziomów realizacji polityki terytorialnej),**
- możliwość tworzenia RLKS oraz stosowania tego instrumentu w dzielnicach lub osiedlach w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców,
- zadania muszą być spójne i skoordynowane, służące rozwiązywaniu zidentyfikowanych problemów danego obszaru,
- działania na poziomie lokalnym będą koordynowane w imieniu Zarządu Województwa przez Komitet Regionalny (ustalenie kryteriów wyboru Lokalnych Strategii Rozwoju, nadzór nad wyborem projektów oraz koordynacja działań).

PROGRAMOWANIE

- na każdym poziomie podstawą będą strategie rozwoju danego obszaru określające uwarunkowania, specyfikę oraz kierunki i przedsięwzięcia rozwojowe,
- horyzont czasowy 2020+
- wynik współpracy wszystkich podmiotów wchodzących w skład obszaru objętego instrumentem
- spójność ze Strategią rozwoju województwa 2020+ oraz krajowymi i wspólnotowymi dokumentami strategicznymi oraz programowymi,
- w procesie opracowania strategii należy zapewnić ścisłą współpracę z Samorządem Województwa oraz ciałami określonymi w polityce terytorialnej,
- strategia przyjęta i podpisana przez wszystkie podmioty wchodzące w skład danego ZIT/Obszaru,
- **strategia ZIT poziomu wojewódzkiego, regionalnego i subregionalnego - strategia zgodna z wytycznymi MRR**
- strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego oraz Obszaru Lokalnej Aktywności zgodnie z wytycznymi Samorządu Województwa

STRATEGIA ZIT WOJEWÓDZKI

REGIONALNY/SUBREGIONALNY – wg wytycznych MRR

Strategia powinna w szczególności :

- zawierać podstawę prawną Strategii ZIT,
- być spójna z regionalnymi, krajowymi i unijnymi dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi,
- wskazywać obszar wsparcia Strategii ZIT,
- zawierać syntetyczną diagnozę obszaru wsparcia,
- wskazywać wymiar terytorialny wsparcia,
- wskazywać cele rozwojowe do realizacji w ramach ZIT,
- wskazywać priorytety,
- określać zasady wyboru projektów oraz listę przedsięwzięć do realizacji w formule ZIT,* (lista rezerwowa)
- określać listę strategicznych projektów o charakterze komplementarnym możliwych do realizacji w formule poza ZIT,
- pokazywać odniesienie do instrumentów finansowych,
- zawierać Strategiczną Ocenę Oddziaływania na Środowisko, gdy zachodzi taka konieczność,
- zawierać plan finansowy,
- opisywać system wdrażania,
- opisywać system monitorowania,
- zawierać sprawozdanie z przebiegu prac i zaangażowania partnerów z obszaru funkcjonalnego oraz opisywać sposób, w jaki będą oni włączeni w realizację Strategii ZIT.

STRATEGIA PONADLOKALNA

DLA OBSZARU ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

- Syntetyczna diagnoza,
- Terytorialny wymiar wsparcia,
- Cele rozwojowe,
- Wskaźniki do osiągnięcia w obszarze,
- Priorytety inwestycyjne,
- Tryb i zasady wyboru projektów,
- Lista przedsięwzięć przewidzianych do realizacji,
- Instrumenty realizacji,
- System wdrażania i monitorowania.

* Niezbędne jest zachowanie spójności z regionalnymi, krajowymi i unijnymi dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+

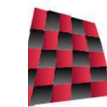
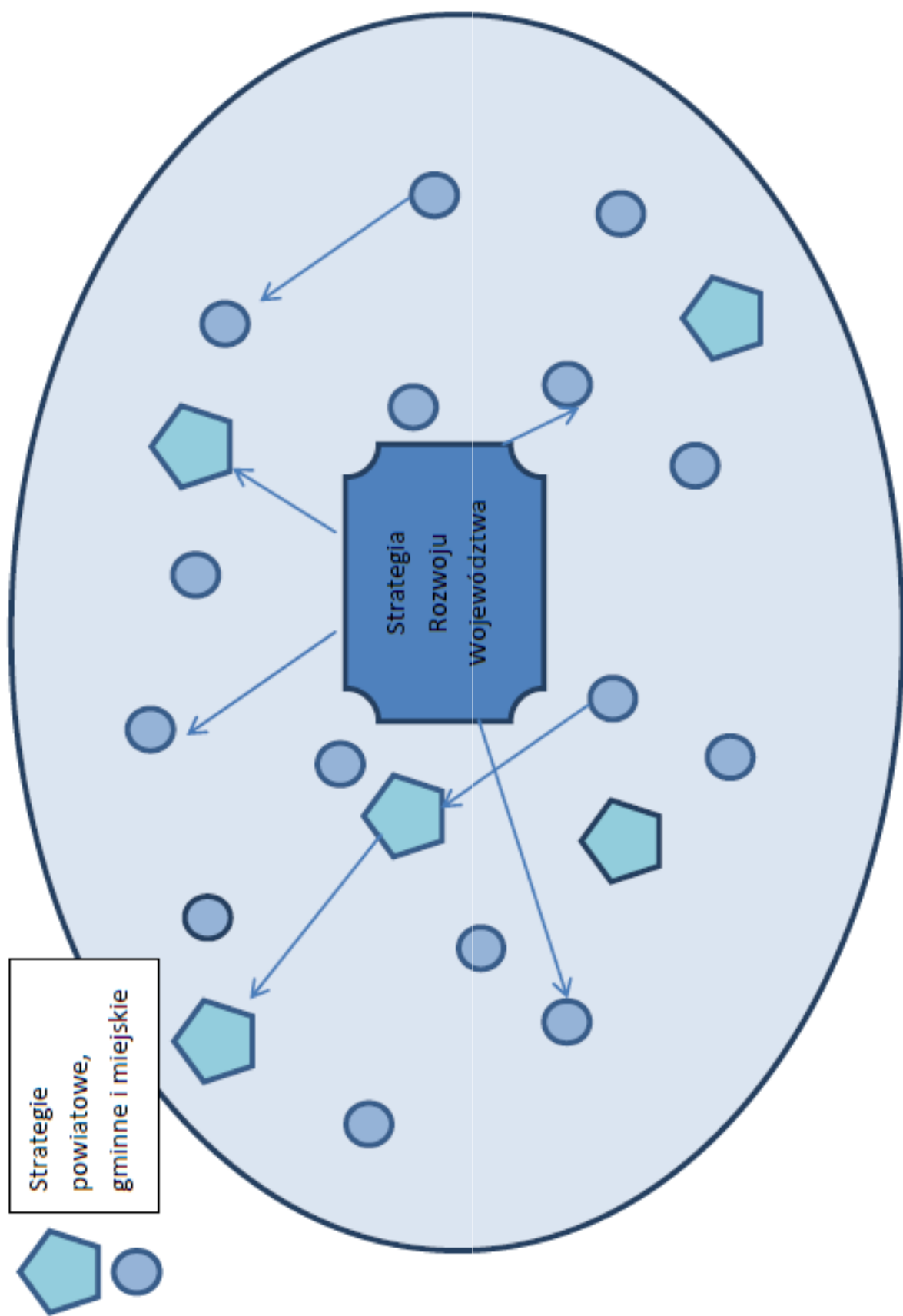
LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- Definicja obszaru objętego strategią,
- Analiza potrzeb i potencjału obszaru w zakresie rozwoju,
- Opis i hierarchia celów,
- Wskaźniki do osiągnięcia w obszarze,
- Plan działań określający proces realizacji strategii,
- Opis rozwiązań w zakresie zarządzania i monitorowania strategii,
- Plan finansowy strategii,
- Opis procesu zaangażowania społeczności lokalnej w opracowanie **LSR**.

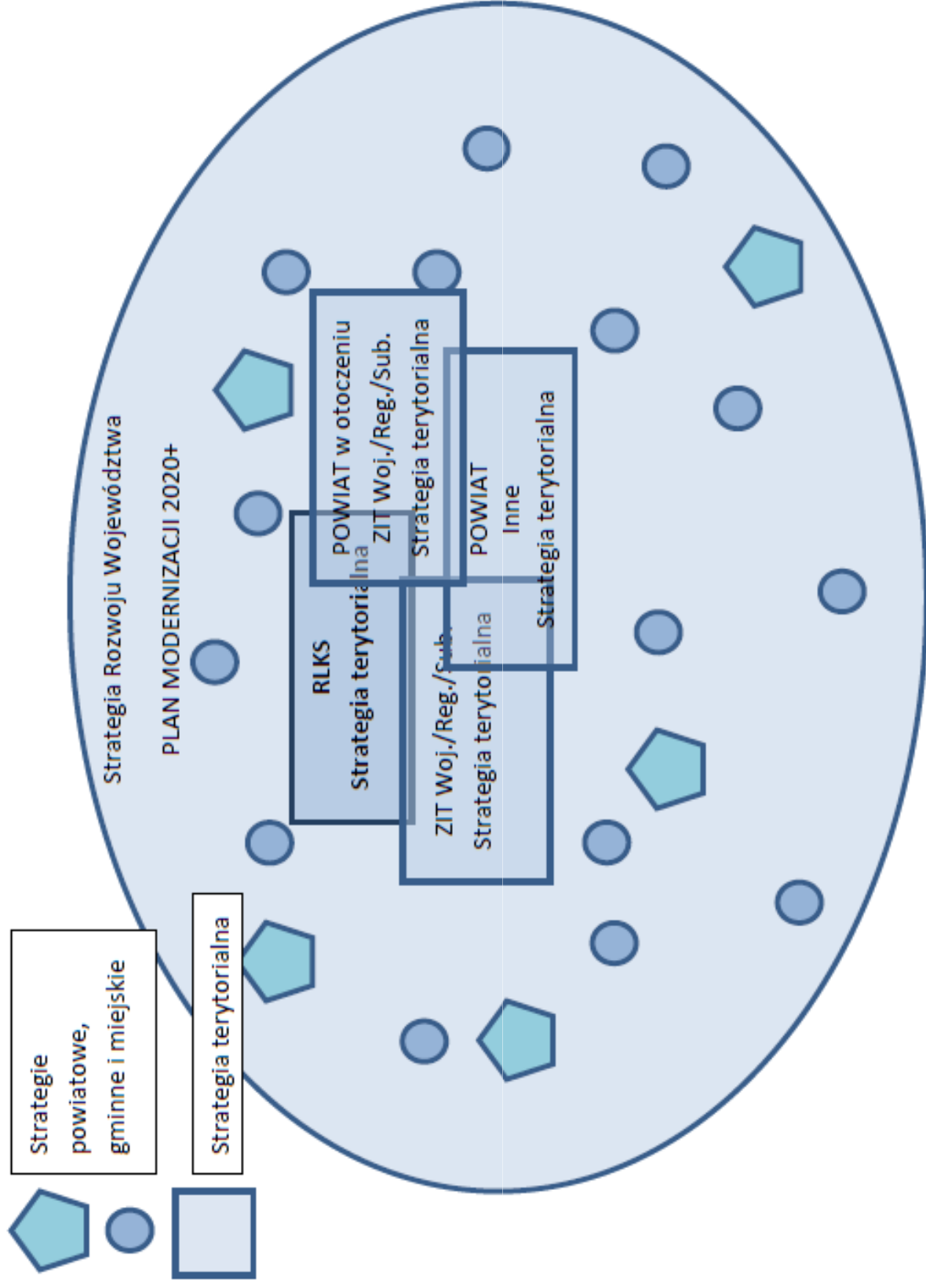
* **Niezbędne jest zachowanie spójności** z regionalnymi, krajowymi i unijnymi dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi

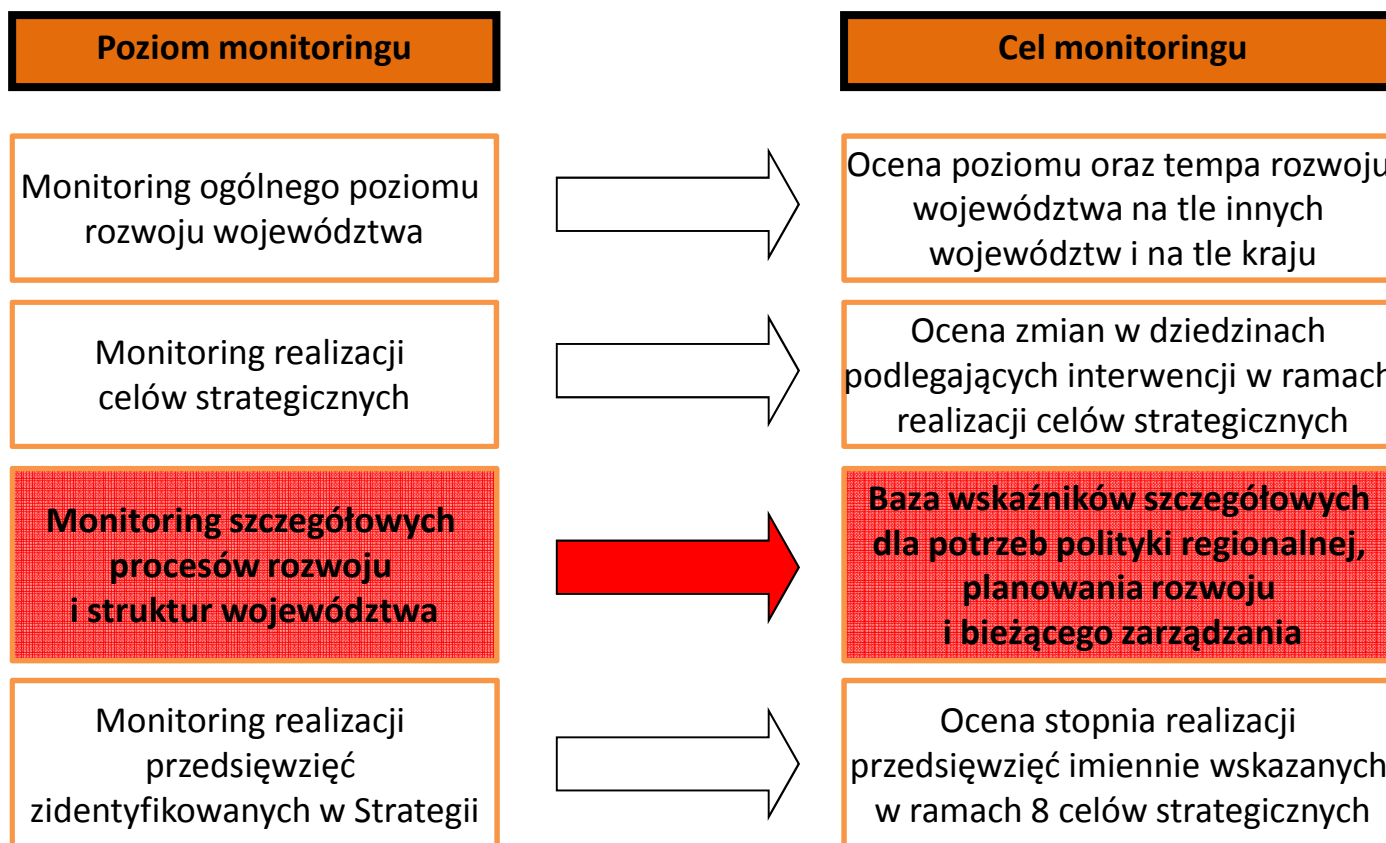

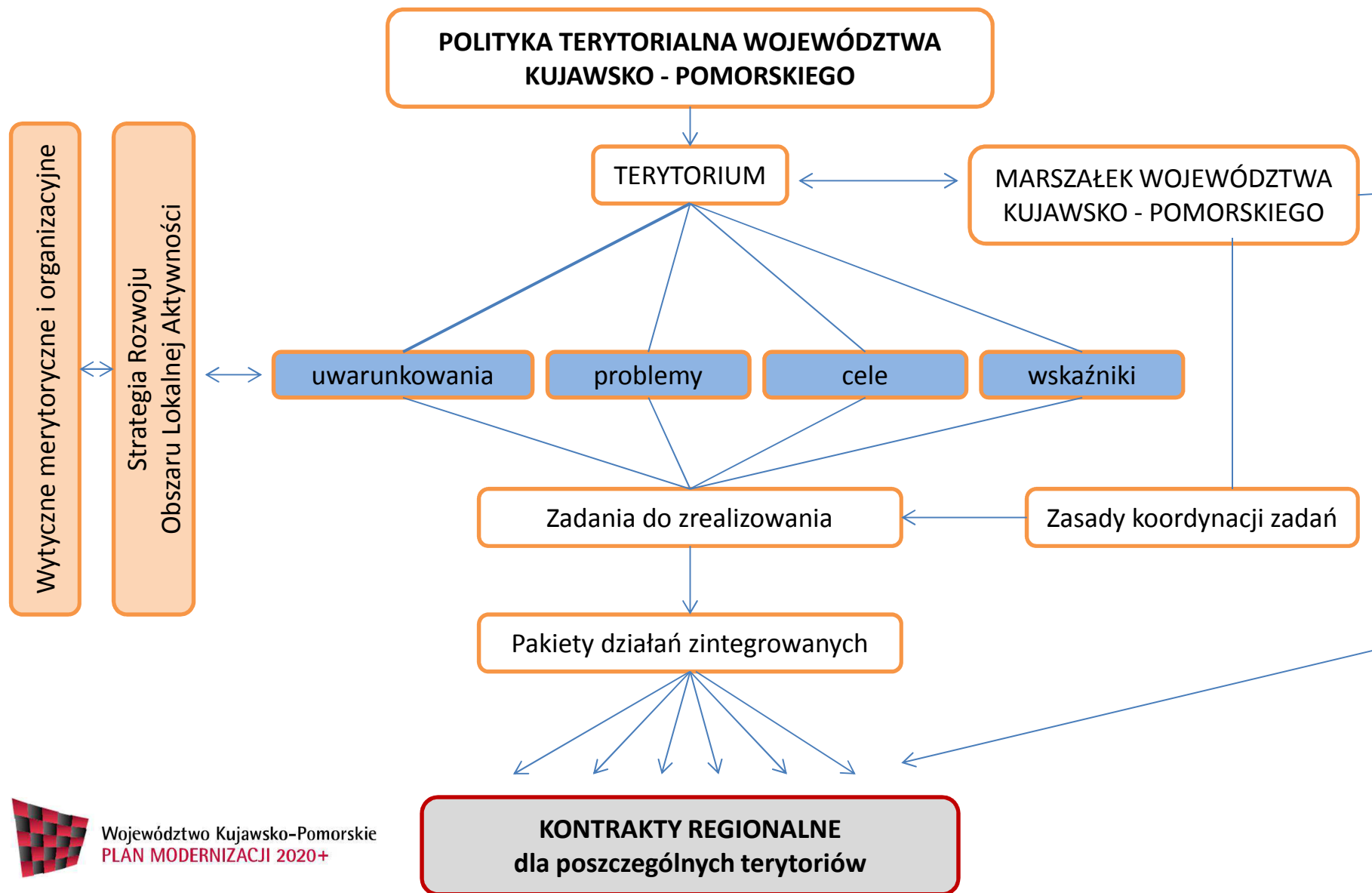
ZAŁOŻENIA MONITOROWANIA

Cztery płaszczyzny odniesienia monitoringu

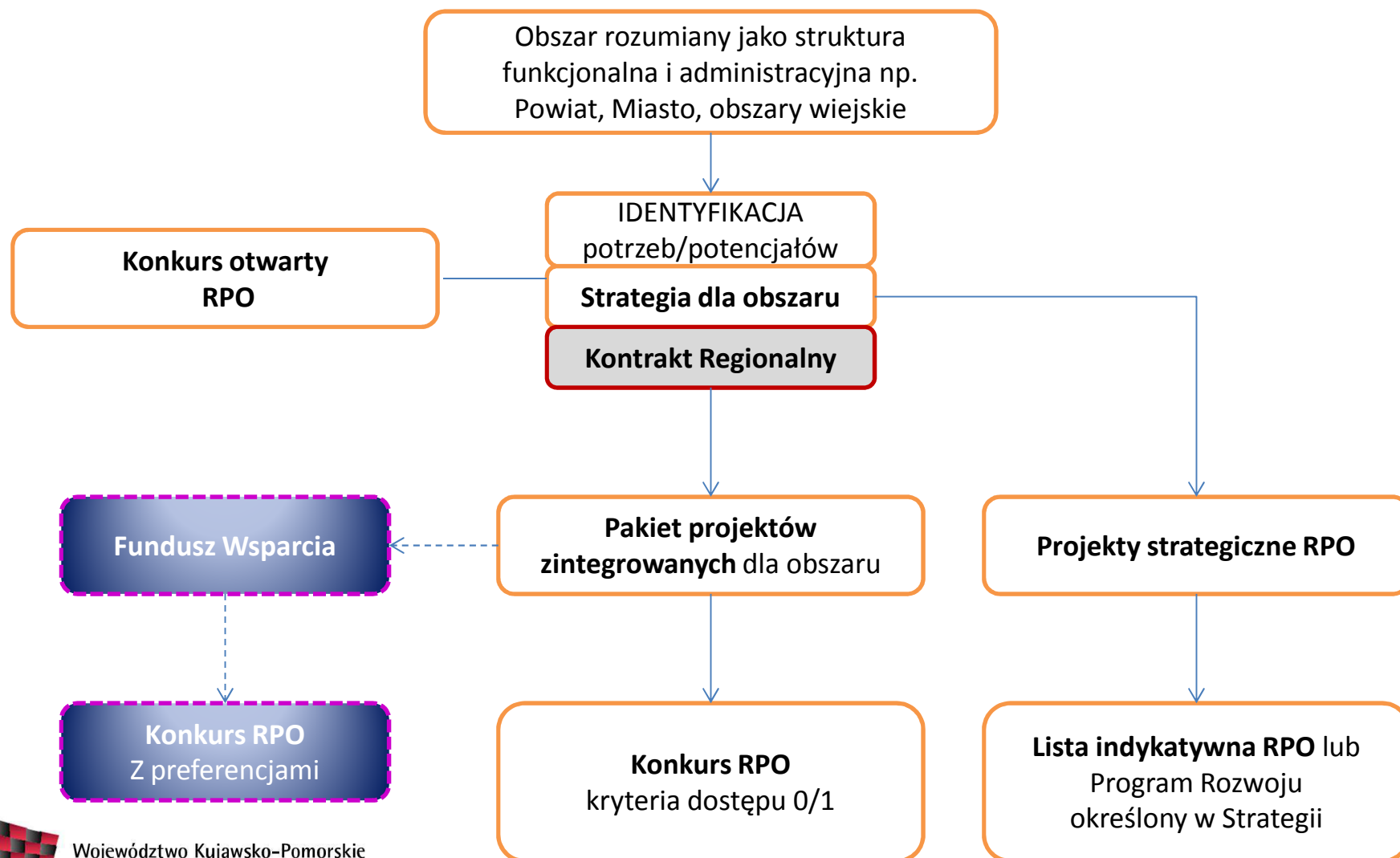

Idea realizacji polityki terytorialnej

Propozycja schematu systemu wdrażania polityki terytorialnej w Kujawsko – Pomorskim Regionalnym Programie Operacyjnym

FUNDUSZ WSPARCIA

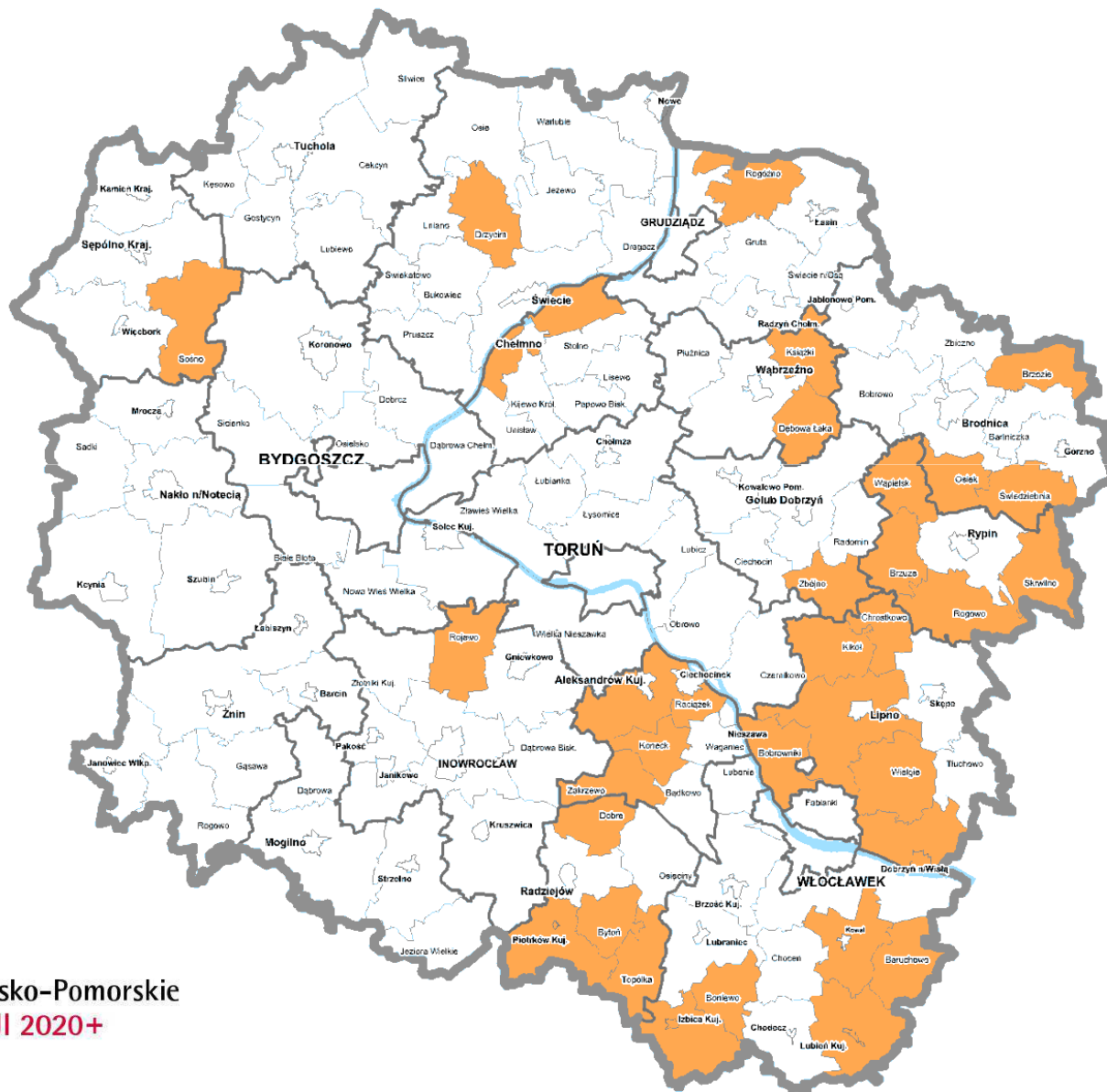
Założenia:

- Gminy objęte Funduszem Wsparcia będą korzystały z preferencji w dostępie do środków wydatkowanych na wspieranie rozwoju w ramach K-P RPO na lata 2014–2020
- Kryteria objęcia gmin Funduszem Wsparcia, a także ustalenie zasad dostępu do środków finansowych oraz wyboru zadań do realizacji zostaną ustalone w odrębnym dokumencie zatwierdzonym przez Zarząd Województwa
- W procesie przygotowania organizacyjno – technicznych aspektów funkcjonowania Funduszu Wsparcia będą uczestniczyć przedstawiciele samorządów lokalnych.

FUNDUSZ WSPARCIA – lata 2011-2013

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+

POLITYKA TERYTORIALNA

POLITYKA MIEJSKA

Obszary działań:

1) Polityka innowacyjnego rozwoju miast:

- rozwój miejskiej infrastruktury innowacyjności
- tworzenie warunków dla rozwoju miejskiego kapitału ludzkiego i społecznego
- wzmacnianie gospodarczego potencjału małych miast i miasteczek

2) Polityka rewitalizacji miast i miasteczek

3) Polityka metropolitalna:

- wzmacnianie funkcji o znaczeniu ponadregionalnym w miastach węzłowych
- integracja układów transportu publicznego miast Bydgoszczy i Torunia
- ochrona środowiska przed intensywną urbanizacją stymulowaną przez miasta Bydgoszcz i Toruń

POLITYKA ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

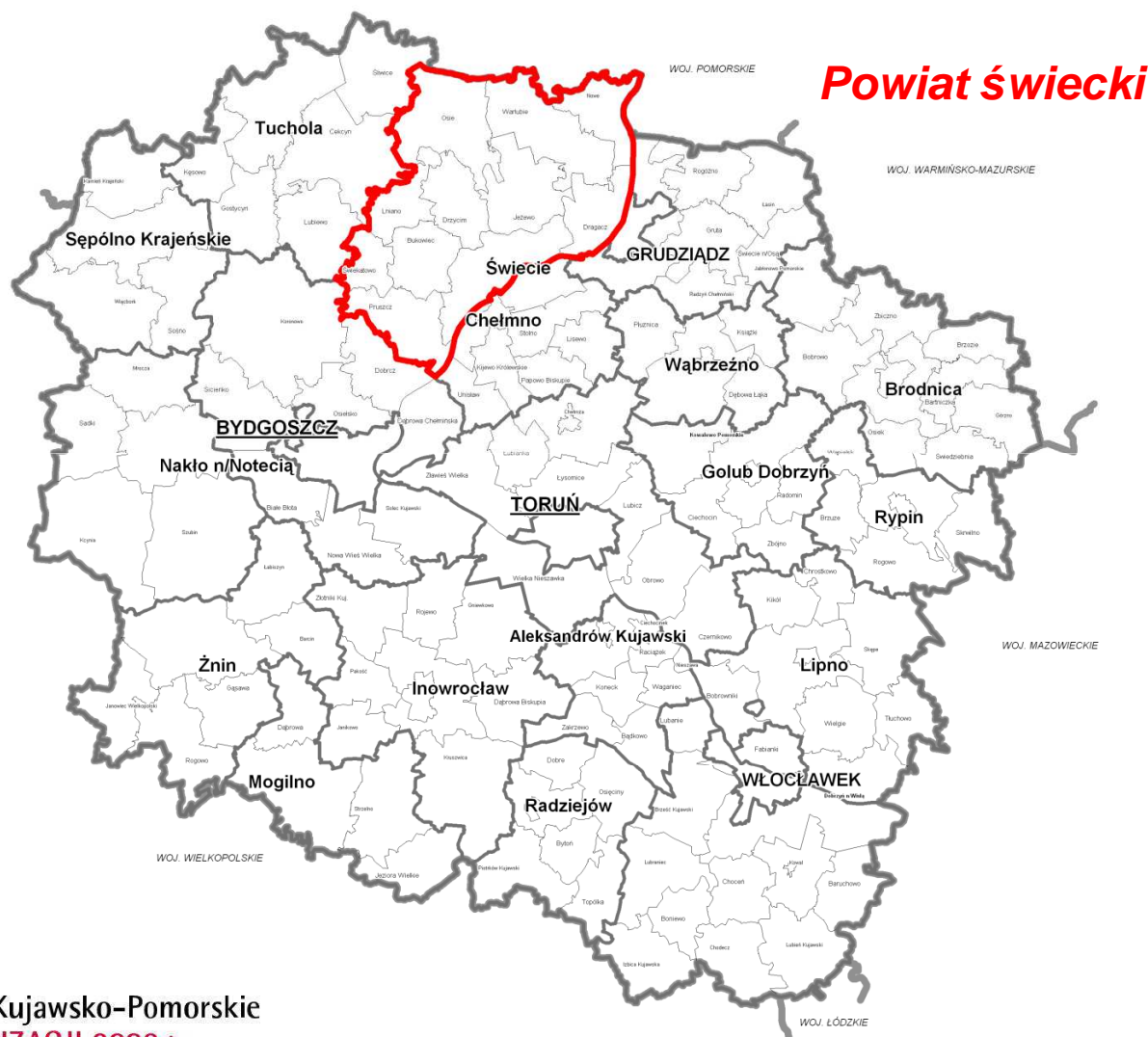
Działania na rzecz modernizacji obszarów wiejskich powinny dotyczyć:

- Zapewnienia jak najlepszych warunków rozwoju społecznego (funkcjonowanie usług publicznych)
- Rozwoju przedsiębiorczości lokalnej związanej z wykorzystaniem potencjałów endogenicznych
- Zapewnienia swobodnej dostępności do dużych rynków pracy i ośrodków realizacji usług regionalnych (np. Bydgoszczy i Torunia)
- Zasadniczej poprawy warunków życia ludności wiejskiej

Program pilotażowy dla Kontraktu Regionalnego (KP RPO jako źródło finansowania)

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+

PROGRAM PILOTAŻOWY

Wprowadzenie

1. Charakterystyka obszaru

1.1 Portret statystyczny

1.2 Potencjały:

np.

- dobre osadzenie w sieci komunikacyjnej wysokiej rangi (linie kolejowe, drogi krajowe i autostrada) – z perspektywą poprawy jeśli dojdzie do skutku realizacja S-5
- dobrze rozwinięty i mający znaczenie wizerunkowe dla powiatu przemysł celulozowo-papierniczy
- stosunkowo wysoki poziom rozwoju społeczno-gospodarczego

1.3 Problemy:

np.

- słaba dostępność Świecia w transporcie publicznym ze znacznej części obszaru powiatu
- brak powiązań części gmin ze Świeciem skutkująca ciążeniem do innych miast poza powiatem (dotyczy zwłaszcza gmin Świekatowo, Pruszcz, Dragacz)

1.4 Zróżnicowanie wewnętrzne – wnioski

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+

PROGRAM PILOTAŻOWY

2.2 obszar II: Cel tematyczny 6 – Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów

2.2.1 gospodarka odpadami

2.2.2 gospodarka wodno-ściekowa

2.2.3 ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego

2.2.4 ochrona i promocja zasobów przyrodniczych

2.2.5 poprawa stanu środowiska miejskiego, rekultywacja terenów przemysłowych

2.3 obszar III: Cel tematyczny 8 – Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników

2.3.1. równouprawnienie płci oraz godzenie życia zawodowego i prywatnego

2.4 obszar IV: Cel tematyczny 9 – Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem

2.4.1 rewitalizacja społeczno-gospodarcza, w tym rozwój kierowany przez społeczność lokalną

2.4.2 aktywna integracja

2.4.3 rozwój ekonomii społecznej

2.5 obszar V : Cel tematyczny 10 – Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie

2.5.1 innowacyjna edukacja

2.5.2 infrastruktura dla rozwoju innowacyjnej edukacji

2.6 obszary inne niż określone w osi polityka terytorialna – komplementarność np. KPO

3. Oczekiwane wskaźniki

Tabela – podsumowanie propozycji z obszarów wraz z priorytetyzacją,
np. gotowość do realizacji, wpisanie się we wskaźniki, itp.

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+

Dziękuję za uwagę

Departament Planowania Regionalnego

Urząd Marszałkowski

Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu

Województwo Kujawsko-Pomorskie
PLAN MODERNIZACJI 2020+